SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCVII. No. 156. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 16, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го СЕРПНЯ 1990 Ч. 156. РІК XCVII.

Пам'ятаймо про Україну!

ІНВЕНТАРНА КОМІСІЯ ПЕРЕВІРИЛА МАЙНО В ХРАМІ СВ. ЮРА

Львів (ІЦР). — У неділю, 12-го серпня, члени Інвентарної комісії, при допомозі багатьох вірних, відкрили двері храму св. Юра у Львові і почали перевірку майна, згідно з директивами Львівської Обласної Ради щодо повернення цього собору греко-католикам.

Як інформує член Обласної Ради Ігор Калинець, священики Російської Православної Церкви не хочуть опустити собору св. Юра і перенестись до церкви св. Миколая, згідно з ранішим рішенням Міської Ради Львова. Єпископ Андрій Горак з РПЦ мав залишити собор св. Юра до 4-го серпня.

У неділю і понеділок, 12-13-го серпня біля катедри св. Юра відправлялись Богослужіння з участю маси греко-католицьких вірних, а члени Інвентарної комісії вели перевірку внутрі храму. Переходом храму від РПЦ до УГКЦ займаються міські власті Львова, але Єпископ Горак вніс протест до Обласної Ради на руки її голови Вячеслава Чорновола.

Закликають батьків посилати дітей до українських шкіл

Київ. — У зв'язку з наближенням початку нового навчального року 1-го вересня, комісії Верховної Ради УССР з питань народної освіти і науки, з питань куьтури та духовного відродження написали звернення до батьків, закликаючи посилати своїх дітей до українських шкіл.

Виходячи з того, що саме від школи залежатиме „якою буде наша Україна в майбутньому", у зверненні поставлено наголос на мовній культурі учнів. Стверджено, що незнання української мови в містах, забуття національної історії, національних коренів, „стало однією з причин глибокої духовної і моральної кризи, яку переживає наше суспільство". Велика вина за це лежить на батьках.

Закон про мови в УССР, який діє від 1-го січня 1990 року, приносить перші зміни у мовній системі викладання у вищих школах, чим раз більше зайнять ведеться українською мовою. Згідно з законом, цей процес має бути завершений до 1996 року.

Завдяки прийняттю декларації про суверенітет УССР українська мова втішатиметься більшим авторитетом та державною підтримкою. Тому теж парляментарні комісії закликають батьків „зробити для своїх дітей вірний вибір і віддати їх до українських шкіл". Це бо „не закриє їм шляху до російської мови, але це відкриє шлях до мови свого народу, до невичерпних багатств української культури".

У зверненні пригадується, що Міністерство народної освіти УССР зобов'язало директорів шкіл з російською мовою викладання відкривати українські кляси при наявності 8-10 відповідних заяв батьків.

Українець візьме участь у міжнародному конґресі

Оттава (ОУПС). — З кінцем серпня й початком вересня університет Маляги в Еспанії буде гостити міжнародний мовознавчий конґрес, присвячений справам лексикології й лексикографії. З проголошеного списка доповідачів учасниками Конґресу будуть визначні мовознавці з Еспанії, Англії, Франції, Італії, Німеччини, ЗСА, Японії й інших країн, включно з СССР (О. Северская, Т. Шмелева, І. Мельничук, В. Попов та інші). З України учасників не буде.

Єдина доповідь українця й на українську тему буде проф. Ярослава Рудницького з Канади про „Українські двомовні словники в минулому й тепер" (в англійській мові). Він репрезентуватиме на Конґресі Українську Могилянсько - Мазепинську Академію Наук (УММАН), канадську Міжнародну академію суспільних і гуманістичних наук, Товариство Плекання Рідної Мови й інші установи, що спонзорують цей виступ на згаданому конґресі.

Крім доповіді проф. Я. Рудницький везе з собою на виставку новіші українські двомовні словники, в тому останні видання УММАН: „Лексис" Лаврентія Зизанія з 1596 року, українсько-англійський етимологічвний словник, словник до ґрафітів св. Софії в Києві тощо.

У Чернівцях зникло три статуї Леніна

Чернівці. — Тут у понеділок, 6-го серпня, невідомі особи викрали вже третю статую Леніна.

Як інформує Теофіла Якубович, 13-го серпня активісти УРП розпочали пікетування чернівецького міськвиконкому, вимагаючи підняти національний прапор над будинком Міської Ради. В неділю, 12-го серпня, мітинги відбулися в різних містах і селах Чернівецької области. У селі Новосілка Кіцманського району та в місті Кіцмань учасники мітинґів протестували проти переслідувань УАПЦ, вимагали підняття над будинками рад українських національних прапорів, повернути селу стару назву — Мамаєвка, створити сільський музей, замість музею атеїзму і передати землю селянам. Село Мамаєвка існує понад 400 років і жителі його хочуть знати історію рідного села.

У селі Микитів жителі проголосили, що разом із священиком переходять до УАПЦ. Це вже друга на Буковині церква, вірні якої перейшли до УАПЦ разом із священиком. В суботу, 11-го серпня, єпископ РПЦ Антоній з групою російських та румунських православних священиків організували похід вулицями Чернівців з гаслами „Не віддамо храми Українській АПЦ!" Єпископ Антоній заявив, що на буковинській землі не буде ні української мови, ні УАПЦ, і що в разі потреби на територію области будуть введені танки.

Піяніст В. Винницький прибуває до Америки

Гантер, Н. Й. — На запрошення Центру Української Культури під керівництвом композитора Ігоря Соневицького відомий український київський піяніст Володимир Винницький, лавреат міжнародного конкурсу ім. М. Лонг і Ж. Тібо в Парижі, прибуде на перше концертове турне в ЗСА.

В. Винницький

Після закінчення львівської середньої школи ім. С. Крушельницької, Винницький вступив до Московської консерваторії ім. П. Чайковського, яку закінчив 1978 року. П'ять років пізніше завершив асистентуру-стажування в майстерній клясі проф. Е. Малініна.

В програмі концертів Винницького — твори Д. Бортнянського, Б. А. Моцарта, Ф. Ліста, М. Скорика і Ф. Шопена.

Рецензенти відмічують у В. Винницького яскраву віртуозність, гармонійність обдарування і самостійність артистичної думки.

Досі молодий піяніст виступав з великим успіхом в концертових залях Франції, Польщі, Литви, Японії і по більших містах України та інших республік СССР.

Появився новий випуск „Українського Історика"

Ню Йорк (Р.К.). — Саме вийшов з друку новий випуск „Українського Історика" (ч. 4, 1989), єдиного журналу української наукової історіографії і українознавства.

У цьому числі друкуються наукові матеріяли присвячені двом ювілеям — гетьмана Івана Мазепи (350 літ з дня народження) і теперішнього найвидатнішого історика проф. Олександра Оглоблина, почесного президента УІТ і УВАН, почесного члена НТШ і члена багатьох наукових установ. У відділі „Мазепознавство" друкуються статті О. Оглоблина „Гетьман Іван Мазепа і Москва", і Теодора Мацькова „Як була вирішена битва під Полтавою?" У розділі „Ювілей проф. О. Оглоблина" знаходяться такі дослідження: Олександер Домбровський, проф. д-р Олександер Оглоблин і Українське Історичне Товариство", Василь Омельченко „Професор О. Оглоблин: життя і діяльність", Любомир Винар „Олександер Оглоблин, як дослідник гетьмана Івана Мазепи і його доби". У відділі „Шевченкознавство" закінчено друк студії Юрія Бойка „Шевченкова національно-революційна концепція та Шевченкове застосування її". У секції „Грушевськіяна" продовжується друк праці Михайла Грушевського „Розвиток українських досліджень у XIX столітті і вияви в них основних питань українознавства".

У цьому числі впроваджено новий відділ „Дослідження Голоду в Україні", в якому друкуються матеріяли Романа Сербина „Протест українських робітників проти вивозу збіжжя за кордон під час першого голоду в Україні, 1921-1923". У розділі „З'їзд Народного Руху України за Перебудо-

(Закінчення на стор. 4)

БУДУЄМО ЦЕРКВУ!

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Члени Будівельного Комітету місцевої української католицької церкви св. Тройці у Сілвер Спрінґ, Мд., голова Микола Ставничий і відповідальна за збірку фондів Оксана Лев приходять до редакції „Свободи" з цією радісною вісткою для української громади Вашінґтону і околиці.

Оксана Лев і Микола Ставничий розповідають в редакції „Свободи" про побудову нової церкви в Сілвер Спрінґ.

Вони розповідають про те, що вже закупили на побудову церкви сім акрів землі у Сілвер Спрінґ і після розгляду декількох проєктів вибрали один роботи канадського архітекта Ігоря Стецури. Від початку існування цієї парафії, що саме перед несповна місяцем відзначувала десятиріччя, вірні, маючи часове приміщення в домі св. Софії, мали замір будувати власну церкву та дім для священика. Духовним провідником цієї парафії, що тепер нараховує понад 90 родин, є о. Тарас Лончина, який дістав доручення від Блаженнішого Патріярха Йосифа опікуватися вірними, що й робить до сьогоднішнього дня.

Наші гості, а особливо М. Ставничий, вияснюють, що для мирян завжди стояла вимріяним прикладом побудована в гуцульському стилі церква св. Івана Хрестителя в Гантері і вони бажали виставити подібну в околицях Вашінґтону, де вона була б не лише місцем духовної обнови українців-католиків, але також стала б своїм стилем і побудовою в дереві одною із архітектурних цінностей біля столиці країни.

Доказом, що думки комітету були правильні, є те, що американський архітект що переводить тепер у життя пляни І. Стецури (який, живучи в Канаді не має ліцензії на виконування своїх проєктів в ЗСА), є захоплений гуцульським стилем і вибрав собі на будівельного дорадника одного із виконавців церкви св. Івана Хрестителя в Гантері Юрія Костіва.

(Закінчення на стор. 4)

ПОМЕР Д-Р Ю. КУШНІР

Йонкерс, Н. Й. — У вівторок, 14-го серпня, тут у шпиталі відійшов у вічність св. п. д-р Юрій Кушнір, колишній голова Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Відділ Ню Йорк, та Головної управи, член хору „Думка", заслужений громадянин. Похороном займається заведення Черко-Дучинський в Йонкерсі, тел.: (914) 963-6121.

У Мадярщині створено Фонд допомоги жертвам комунізму

Будапешт, Мадярщина. — У Мадярщині зареєстрована нова громадська організація — Фонд допомоги жертвам комунізму. Повідомляють, що в завдання нової організації буде входити опрацювання і публікація архівних документів, які свідчать про переслідування вільнодумців в часи комуністичної диктатури.

Крім виконання чисто інформативних функцій, Фонд буде допомагати в об'єднанні родин колишніх політв'язнів, які були засуджені при комуністичній диктатурі. Головна квартира цієї організації буде в Будапешті з відділами в Парижі і Ню Йорку.

Очолив нову організацію, бюджет якої становить 80, 000 дол. колишній політв'язень Іштван Ловас, 45-річний еміґрант, який залишив Мадярщину після звільнення з в'язниці 14 років тому. Він був заарештований при спробі нелеґально перейти кордон і обвинувачений у державній зраді. І. Ловас плянує збирати інформації про людей, яких переслідували і переслідують за їх політичні переконання не лише у Східній Европі, але й у всьому світі. Взагалі, він зацікавлений державами, де при владі є репресивні комуністичні режими.

В Мадярщині та інших країнах Східньої Европи після Другої світової війни за політичні переконання переслідувань зазнали сотні тисяч людей. Десятки тисяч відбули в'язничні табірні терміни за політичними статтями або були змушені еміґрувати на Захід, тисячі були страчені.

Вся інформація про це знаходиться у службі безпеки і трималася у великій таємниці. Тепер, коли завдяки змінам, що відбуваються у Східній Европі, архіви таємних служб розсекречені, мадярські правозахисники поставили перед собою завдання вияснити долі кожного, хто постраждав.

„Багато архівних документів були знищені таємними службами для того, щоб замести сліди, — заявив Ловас в інтерв'ю мадярським і чужоземним журналістам, — однак з розповідей очевидців і з матеріялів, які ми маємо у своєму розпорядженні, ми надіємось встановити долю кожного політв'язня".

ЙОРДАНІЯ ХОЧЕ БУТИ ПОСЕРЕДНИКОМ

Вашінґтон. — У тому самому часі, як навантажені добром грузовики з йорданського порту Акаба прямували до столиці Іраку, Багдаду, король Йорданії Гуссейн брав протилежний напрямок до Вашінґтону. Його приїзд до ЗСА та запланована зустріч з президентом Джорджем Бушем є конкретним намаганням посередничати у злагідненні загостреної ситуації на Близькому Сході.

Крім цього спостерігачі назріваючих подій в околицях Перської затоки стверджують, що сам король Йорданії знаходиться в дуже незручному становищі, бо, будучи союзником Іраку, досі уможливлював йому користуватися йорданським портом Акаба. Одначе Президент ЗСА на пресовій конференції у Вашінґтоні остерігав, що якщо Акаба „є тою дірою, крізь яку пливе торгівля", то прийдеться її також включити до міжнародної бльокади. Мабуть саме це попередження президента Дж. Буша спонукало короля Гуссейна прибути до ЗСА. Не менш важливим фактором у скрутному положенні короля Йорданії є те, що велика кількість його громадян, зокрема палестинців, є прихильниками „геройських" починів президента Іраку Саддама Гуссейна та домагаються від уряду Йорданії підтримки для нього. Як відомо, Ірак є найбільшим торговельним партнером Йорданії і доставляє їй біля 90 відсотків ропи.

З приводу цієї поїздки до Вашінґтону короля Гуссейна у столицях Близького Сходу кружляють чутки, що він також є післанцем іракського президента С. Гуссейна до президента Дж. Буша з конкретними пропозиціями. Одною з таких не підтверджених пропозицій мало б бути скликання міжнародної конференції для переговорів щодо відтягнення іракських військ з Кувайту в заміну за замороження кількости американських збройних сил у Савдійській Арабії, що досі нараховують 20,000 вояків.

Одначе стажеві службовці Адміністрації президента Дж. Буша сумніваються, чи можна вірити у щирість пропозицій Іраку, який в минулому зламав кожну свою попередньо дану обіцянку.

У СВІТІ

ВЕРХОВНА РАДА ВІРМЕНІЇ вибрала у понеділок, 13-го серпня, Вазґена Манукяна головою Ради міністрів республіки. Перед тим зрезиґнував уряд Володимира Маркарянца. Президент Левон Тер-Петросян, вибраний 4-го серпня вірменським парляментом, прийняв резиґнацію В. Маркарянца і подякував йому за працю. Л. Тер-Петросян, як і В. Манукян — видатні діячі Вірменського Національного руху, які борються за приєднання до Вірменії Нагірно-Карабахської автономної области.

В ТОЙ ЧАС ЯК ІРАКСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Саддам Гуссейн закликає всіх арабів оголосити джігад — священну війну „імперіялістам і сіоністам", єгиптяни записуються добровольцями в армії країн, готових до війни з Іраком. „За останні два дні ми дістали майже 4,000 заяв", — сказав голова амбасади Савдійської Арабії в Каїрі. Єгиптяни записуються також добровольцями в армії Кувайту і Об'єднаних Арабських Еміратів. Серед добровольців — випускники і студенти університетів, державні службовці, безробітні. За словами деяких, головна причина їх бажання воювати з Іраком — можливість заробити. Однак більшість має намір воювати ,щоб відстояти святині ісламу. „Якщо Мекка впаде, арабам кінець, — сказав кореспондентові молодий єгиптянин Ашраф Ахмед. — Я хочу воювати, щоб захистити наші святині, звільнити наших братів у Кувайті і покарати іракців".

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ міністерства закордонних справ Польщі, торговельні санкції проти Іраку, прийняті Організацією Об'єднаних Націй, відіб'ються на польській економіці. Як відомо, Польща повністю підтримала резолюцію Ради Безпеки ООН про заморожування торгівлі з Іраком у відповідь на окупацію Кувайту іракською армією 2-го серпня. Торговельне ембарґо принесе Польщі шкоди, які оцінюються не менш як 250 міл. дол. Ірак повинен Польщі понад 500 міл. дол. за купівлю польської зброї і військового обладнання і, згідно з підписаним договором, повинен був частину боргу компенсувати нафтою. Зокрема в цьому році Польща повинна була дістати коло мільйона тонн іракської нафти. До початку аґресії вона встигла дістати лише четверту частину цієї кількости. Вартість іракської нафти була вдвічі нижчою від цін на світовому ринку.

ПРЕЗИДЕНТ МІХАЇЛ ҐОРБАЧОВ оголосив незаконною декларацію відокремлення Естонії та заявив, що вона суперечить законам Совєтського Союзу. У своїй заяві М.Л Ґорбачов назвав незаконним рішення естонського парляменту з вівтірка, 7-го серпня про те, що Естонія перестає бути складовою частиною СССР. Він також підкреслив, що президентський наказ з 14-го травня, де ясно сказано, що проголошення незалежности Естонією та Латвією уважається недійсним і нечинним все ще є в силі. Також гостро скритикував і ухвалу Естонії, що дальше перебування совєтських військ на території Естоії є виразним топтанням суверенітету країни. Всі три прибалтійські країни уважають насильне їх прилучення до СССР в 1940 році незаконним. Перебуваючи на вакаціях, М. Ґорбачов приготував цю заяву, що її було відчитано на телевізійних передачах в СССР, бо якраз тепер ведуться переговори про переокреслення взаємовідносин між Москвою та 15-ма республіками. Прибалтійські республіки відмовилися брати участь в цих переговорах.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, ЩО Ірак запевняє уряд СССР, що совєтські громадяни, які перебувають в Іраку не є безпосередньо загрожені подіями в Перській затоці, Кремль все таки підготовляє пляни для їхнього евакування. Згідно з повідомленням офіційного пресового аґентства ТАСС, в Іраку є 7,830 совєтських громадян і додаткових 880 у Кувайті. Це ж саме аґентство повідомляє, що минулої суботи президент Міхаїл Ґорбачов створив окрему комісію, яка займається підготовкою транспорту та прохарчування впродовж запропонованої 1,250-милевої подорожі до Йорданії для евакуації совєтських громадян.

У ПОНЕДІЛОК, 13-ГО СЕРПНЯ, президент Міхаїл Ґорбачов видав наказ про поновлення прав усім тим нерегабілітованим жертвам сталінських репресій, заявляючи, що тисячі осіб дальше носять „плями несправедливости". У цьому наказі М. Ґорбачов гостро осудив переслідування „всіх громадян на базі політичній, соціяльній, етнічній, релігійній та інших впродовж 1920-их до 1950-их років". За твердженнями спостерігачів, це досі найгостріший його виступ проти сталінських переслідувань.

В АМЕРИЦІ

ДО ВАШІНҐТОНУ НА однотижневі переговори в справах систем правосуддя в ЗСА та Совєтському Союзі прибув совєтський міністер юстиції Веніямин Яковлєв. Головний прокуратор ЗСА Дик Торнбирґ, відкриваючи цю зустріч Департаменту справедливости із чотиричленною делеґацією СССР заявив, що ці розмови допоможуть совєтській делеґації збагнути, як працює американська система справедливости. Він також підкреслив, що ці розмови йтимуть шляхом вияснення проблем, що їх він заторкнув минулого року під час своєї подорожі до Москви.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Ричард Чейні, як заявляють офіційні службовці Пентагону, значно зменшив фонди на переведення в життя програми розбудови підводних човнів типу „Морський вовк" для американської морської фльоти. Рішення секретаря Департаменту оборони заощадити сім біл. дол. до 1994 року є остаточним рішенням після чотиримісячної перевірки програм американської морської фльоти. Р. Чейні у своєму листі до Конґресу не визначив остаточного числа підводних човнів, одначе спостерігачі політики Департаменту оборони уважають, що це його потягнення дефінітивно перекреслює колишні пляни морської фльоти ЗСА мати до диспозиції 100 підводних човнів.

У ДУЖЕ ВДАЛОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ході, посадник Вашінґтону Маріон Беррі, якого лава присяжних оправдала з усіх крім одного кримінальних оскаржень федеральної прокуратури, офіційно виступив з рядів Демократичної партії та оголосив себе незалежним кандидатом. Це потягнення дає йому змогу знову кандидувати на пост посадника Вашінґтону у майбутніх виборах або на іншу позицію в міській управі Дистрикту Колюмбії. М. Беррі заявив, що зробив це тому, щоби мати відкриту дорогу у випадку, коли він таки вирішить дальше бути активним у політичному житті Вашінґтону.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ перервав на два дні свої 25-денні вакації і повернувся на вівторок і середу до Вашінґтону. У вівторок Президент зустрівся зі своїми головними економічними дорадниками для обговорення проєкту федерального бюджету. В середу він зустрінеться у Пентаґоні з керівниками Департаменту оборони, які ознайомлять Президента з деталями воєнної кризи на Близькому Сході. У вівторок співрозмовниками Дж. Буша були секретар Департаменту фінансів Ніколас Брейді, головний економічний дорадник Президента, який відповідає за складання бюджету, Ричард Дарман та інші високопоставлені особи. Після зустрічі з ними Президент виступив перед журналістами і відповів на їх запитання. „Аґресія Іраку і проблема бюджету не дозволять Президентові провести вакації, не виїжджаючи зі стейту Мейн, — сказав пресовий секретар Білого Дому Марлин Фицвотер. — Час від часу йому доведеться навідуватися у Білий Дім".

СУПЕРТАНКЕР „НАВСІКАЯ" з вантажем іракської нафти прибув у нюджерзький порт Полсборо, поряд з яким знаходиться великий нафтопереробний комбінат. Танкер вийшов з Туреччини 25-го липня, тобто ще до того, як президент Джордж Буш оголосив про повне ембарґо на торгівлю з Іраком. Нафта, яка оцінюється приблизно на 25 міл. дол., призначена для американської корпорації Мобіл. Судячи з заяви представника Мобіл, на рахунок іракського уряду не надійде ні цента. Гроші за доставлену нафту будуть покладені на спеціяльне банкове конто, що знаходиться під контролею федерального відомства, яке розпоряджається чужинецькими вкладами, законність виплати яких підлягає сумніву. Перед отриманням вантажу Мобіл проконсультувався з Вашінґтоном і дістала роз'яснення від Департаменту торгівлі, що вона має право прийняти замовлену нею раніше нафту, але їй забороняється платити на іракські рахунки.

ІЗ-ЗА ПОЖЕЖІ, ЩО ВИНИКЛА на одній з підстанцій у понеділок, вранці, 13-го серпня без електроенерґії опинився великий район у фінансовому центрі Ню Йорку. Сотні людей застрягли у віндах Всесвітнього торговельного центру — двох 107-поверхових будинках- близнюках. Була припинена праця на фінансовій і фондовій біржах. Припинився рух на кількох лініях підземки. Пожежа на підстанції, що знаходиться недалеко від фінансового району ,в Савт-сіпорт, бушувала чотири години. Причина пожежі не встановлена.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Розкол в арабському світі

Арабський світ охоплює 22 держави — деякі з них, як Баграйн, Емірати чи Оман в обширі Перської затоки — це державки, які в міжнародному світі мали таке значення, як наприклад, европейський Люксембурґ.

У новітній історії, після Другої світової війни, в епосі деколонізації найдовше воював за свою державну незалежність Альжир і щойно Шарль де Ґоль відтягнув відтіль французьке військо. Сторіччя перебування арабського світу під владою европейських колоніяльних держав відбилося на їхній психіці. Брак єдности всіх арабів та їхня економічна й мілітарна слабість спричинили прогру у трьох війнах з маленьким Ізраїлем і залишили криваву рану по нинішній день.

Єгипет за своєю античною історією славетних фараонів, своїм географічним положенням та величиною території над рікою Нілем став наче автоматично лідером арабського світу. Але вже забулося, що після підписання єгипетським президентом Ґамалем Нассером сепаратного миру з Ізраїлем Єгипет опинився на чорній листі арабів і столицю Арабської Ліґи перенесли були з Каїру до Тунісу. Щойно в останніх роках це змінилося, і в минулому тижні знову у Каїрі відбувалася надзвичайна конференція Арабської Ліґи. Намір президента Госні Мубарака знайти „арабську розв'язку" кризи, яка настала після несподіваної окупації (згодом анексії) арабського Кувайту арабським Іраком, той шляхетний намір не вдався. Репрезентовані своїми президентами і монархами арабські країни поділилися: 12 з-посеред 22-ох вирішили приєднатися до міжнародної коаліції і боронити Савдійську Арабію проти загрози з боку Іраку. Решта або старається зберігати офіційну невтральність, або відверто солідаризується з Іраком. Та солідарність проявляється в маніфестаціях відданости іракському президентському диктаторові Саддамові Гусейнові або у галасливих демонстраціях проти Америки і Англії. Але всі найавторитетніші знавці відносин стверджують одноголосно, що навіть в Єгипті, Марокко і Тунізії, прозахідніх арабських країнах, маси величають Саддама Гуссейна, як героя, який зважився наставити чоло „імперіялістам" Америки і Англії.

Арабський світ поділився на союзників ЗСА та міжнародної коаліції та приятелів Іраку. Можна назвати цей поділ за соціяльним критерієм — поділ на бідних і багатих. Але сам Ірак, країна багата природними добрами, в наслідок 8-літньої війни проти Ірану надщербила свій добробут і заборгувалася в інших арабських країнах та західніх „імперіялістів" на 6 більйонів долярів. Савдійська Арабія — багата, так само багаті згадані вище Емірати, але Єгипет, близький приятель-союзник Савдійської Арабії, зданий на щорічну видатну фінансову допомогу від Америки. Питання фінансів строго актуальне у зв'язку з теперішньою кризою, бо вислів Наполеона завжди має силу: „Війна потребує трьох речей: грошей, грошей і грошей". Є це сумна перспектива для Америки, коли щораз більше даних вказує на те, що криза в обширі Перської затоки буде затяжною.

Слабістю Саддама Гуссейна є його забріхання. У минулонедільному числі „Ню Йорк Таймсу", у секції „Огляд тижневих подій", подано близько двадцяти цитат з промов і заяв різних достойників у зв'язку з цією кризою. Єгипетський президент Мубарак закинув Саддамові просто брехню — запевнювання, що він Саддам Гуссейн, не нападатиме на Кувайт — і зробив це. Маси його громадян далі вірять йому, вони вірять, що все, що він робить — це добре, і що воно виходить на добро арабам.

Один із авторитетних знавців відносин в Іраку включно з самим Саддамом Гуссейном запевняв у телевізійному інтерв'ю, „що „Саддам знаменито зорієнтований в арабському світі, зручний грач, безоглядний, безскрупульний але зовсім не знає західнього демократичного світу і не передбачував такої реакції президента Джорджа Буша та англійського прем'єра Марґарет Тачер. Тепер Саддам опинився перед могутнім міжнародним фронтом і перед розбитим арабським світом. Тавруючи неприхильних йому арабських лідерів, як „лакеїв американських імперіялістів", на довшу мету такою тактикою не виграє.

Американські засоби масової інформації спочатку промовчували причетність Ізраїля до всієї цієї історії, але тепер вже заговорили, що Ізраїль загрозив Іракові війною, якщо Ірак заатакує сусідню Йорданію. Можна було почути авторитетну інформацію, що Ізраїль має яких два десятка атомових бомб, що їх можна кидати з літака. Ізраїль, мовляв, поставив у стан поготівля свою збройну силу, але ізраїльський міністер військових справ отримав від ЗСА рішучу „пораду" — не встрявати до існуючого конфлікту.

Наталя Осока

ПРО НОВИЙ ПОРЯДОК КОРИСТУВАННЯ ВАЛЮТОЮ В СССР

Згідно з повідомленням ТАСС совєтським громадянам з 1-го серпня дозволено заробляти іноземну валюту й вільно купувати за неї в спеціяльних совєтських крамницях імпортні та вітчизняні товари. Для іноземців совєтські сувеніри тепер продаватимуться за валюту, а не за рублі.

У постанові, підписаній головою Ради Міністрів СССР Ніколаєм Рижковим 22-го липня, сказано, що совєтські громадяни, які мають готівкову валюту, мають право відкривати у Зовнішньоекономічному банку рахунки і при цьому ні перед ким не звітувти про шляхи добування іноземної валюти.

У газеті „Ізвестія" з 25-го липня опубліковано Указ президента Міхаїла Ґорбачова „Про внесення змін в зовнішньоекономічну практику СССР". Документ зобов'язує Раду Міністрів СССР, а також Ради Міністрів союзних республік до 1-го січня 1991 року створити умови для економічних відносин з іншими країнами, зокрема членами Ради Економічної Взаємодопомоги.

У цій же газеті надруковано коментарі та роз'яснення фахівців з цього приводу. Заступник голови правління Державного банку СССР В. Пекшєв у розмові з кореспондентом „Ізвестій" роповів, що коли в рамках Ради економічної Взаємодопомоги був створений Міжнародний банк економічної співпраці (МБЕС), а через кілька років Міжнародний Інвестиційний Банк (МІБ), то було підписано угоди про розрахунки за допомогою переводних рублів. Проте умовні грошові одиниці згодом поступилися місцем твердій валюті. За минулий рік 51 відсоток операцій було здійснено в твердій валюті. Експерти прийшли до висновку, що система багатосторонніх розрахунків у переводних рублях більше існувати не може. Та обидва банки будуть збережені для того, щоб за їх допомогою розширювати операції у вільно конвертованій валюті. СССР, Мадярщина і Східня Німеччина заявили, що перейдуть на тверду валюту вже з 1-го січня 1991 року.

Міжнародний банк економічної співпраці (МБЕС) тепер має понад три більйони долярів, а Міжнародний інвестиційний банк (МІБ) понад чотири з половиною більйони долярів, тому їхній статус вирішили зберегти, але в майбутньому можлива поступова трансформація їх на акціонерні товариства з міжнародним статусом. Коло клієнтів не буде обмежуватись лише Радою економічної взаємодопомоги. Проєкти міжурядових угод мають затвердити в жовтні цього року.

У статті „Валюта виходить із затінку" є пояснення голови державної зовнішньоекономічної комісії Ради Міністрів СССР С. Ситаряна, який сказав кореспондентові, що в СССР докорінно перебудовується валютно-фінансова система. Якщо раніше ні підприємства, ні навіть республіки не мали валютних ресурсів, оскільки вони були повністю централізовані, то від січня 1991 року всі підприємства-експортери матимуть свої валютні ресурси, а деякі вже мають їх тепер.

З нового року будуть запроваджені єдині норми відчислень, незалежно від того, з якою валютою складається угода та здійснюється операція. Передбачено також значні валютні відрахування на соціяльні потреби реґіонів. Заробивши валюту, підприємства зможуть отримувати свою виручку в рублях або валютою, згідно з визначеним курсом. Однак підприємства, які не мають зовнішньоекономічних зв'язків, не матимуть і доступу до валюти.

Обмінний курс валюти буде встановлюватись не директивами згори, а на ринковій основі (залежно від попиту і пропозицій). Вже тепер в СССР почали практикувати торги, на яких звичайний курс 15-16 рублів за один долар часом зростає до 30. Однак на авкціони не допускають кооперативи та деякі інші об'єднання.

С. Сатирян підтвердив, що декларації, які досі вимагалися від власників валюти при поміщенні її в банк, тепер відмінені. Вважається, що на руках у громадян обертається близько 200 мільйонів інвалютних рублів. А через закриття таких крамниць як „Березка" держава недоотримала 600 мільйонів інвалютних рублів на рік. Турбує кремлівський уряд і те, що іноземні туристи в середньому витрачають за поїздку по 90 рублів, головно на харчування, а в країнах Европи у п'ять-шість разів більше.

Отже тепер і в СССР іноземці повинні залишати більше валюти. Для цієї мети вводиться система торгових домів — республіканських, обласних, міських, членами яких будуть підприємства, в тому числі спільні. Фірмам цим надається право здійснювати роздрібнену торгівлю за валюту. Загальносоюзний торговий дім виконуватиме „консультаційно-інформаційні функції". Вирішується також питання і про вільні економічні зони.

Ще зовсім недавно громадяни, які заробляли валюту неофіційним шляхом, легко могли отримати вісім років ув'язнення, а тепер держава вирішила перебрати їхню валюту до державної кишені. Адже відкривши рахунки в банку, господарі валюти змушені будуть платити податок, розмір, якого „забули" оголосити. Цілком можливо, що він буде непомірно високий. Решта валюти перейде до держави за допомогою дешево куплених закордонних товарів, що будуть дорого продані своїм громадянам.

У той же час в СССР продовжує діяти закон, згідно з яким продаж і купівля валюти вважається злочином і карається, і про зміну цього закону покищо ніхто навіть не починав мови.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує Лев Яцкевич

Ляборторії творчого ферменту

Мова тут про Дослідні Ляборторії Белла, розташовані в романтичному закутку Миррі Гилл, Н.Дж., та засновані відомою в цілому світі велетенською американською корпорацією Телеграфічна і Телефонічна Компанія (АТТ).

Ці унікальні ляборторії, в яких ще нещодавно працювало 24,000 людей, становили ідеальне поєднання індустрії з наукою, наукові дослідники яких мали, не тільки необмежену свободу у виборі тем для своїх дослідів, але теж потрібний час та гроші для проведення цих дослідів. Тому не слід дивуватися, що діяпазон наукових дослідів в цих ляборторіях був дуже широкий та охоплював, між іншим, такі ділянки, як штучна інтеліґенція, неврофізіологія та радіоастрономія, які, до речі, не давали жодної запоруки для можливости їх використання в сучасній телефонічній індустрії. Але така вже була традиція в цих ляборторіях, просякнута необмеженою інтелектуальною свободою та прометеївським підходом власників АТТ до праці своїх дослідників. І саме цей прометеївський підхід до дослідної праці оплатився корпорації сторицею: сім нобелівських нагород було присуджено їх дослідникам між 1956 та 1976 роками.

І тут, мимоволі, насувається порівняння між модерними ляборторіями Белла в Миррі Гилл та претрушеним двотисячним порохом забуття Александрійським музеєм в Єгипті. Цей музей, оснований в III сторіччі до Христа, імператором Птоломеєм II, включав славну на весь світ Александрійську бібліотеку, що нараховувала понад 700,000 рукописних сувоїв, університет, анатомічний театр, астрономічну обсерваторію, шпиталь та Науково-дослідний інститут з майстернями. Подиву гідним слід вважати також те, що Александрійський музей був державною установою й всіх його працівників та науковців утримувала держава.

Протягом понад 300 років цей музей та всі його інститути були осередком науки та культури епохи гелленізму, які добилися подиву гідних досягнень. Згадати б тільки геніяльного математика Евкліда, творця сучасної геометрії, астронома Аристарха, провісника сучасної геліоцентричної системи, Герона (старшого), прабатька автоматизації й реактивної парової турбіни, та математика-астронома Ератостена, що обчислив обвід землі з відносно малим відхиленням від сучасних обрахунків.

Звичайно, наукові досягнення дослідників ляборторій Белла більш софістиковані, ніж досягнення їх колеґ з Александрійського музею, але слід мати на увазі шалений поступ в науці, що став дійсністю за останні дві тисячі років.

У 1956 році стокгольмський Нобелівський комітет присудив нагороду за винахід транзистора трьом дослідникам ляборторій Белла: В. Шаклі, Д. Бардінові та В. Бреттенові. Цей вагомий та престижевий винахід започаткував революцію в електронному промислі виелімінуванням електронної лямпи, мініятюризацією електронних приладів та буревійним розвитком комп'ютерів.

У 1965 році два наукові дослідники цих ляборторій — Арно Пензіяс та Роберт Вилсон під час рутинного калібрування своїх радіотелескопів, зробили небуденне відкриття, а саме: кожного разу, коли інструменти були наставлені на електромагнетну довжину хвилі, на якій вони не передбачали жодної космічної радіяції, вони чули постійний не то шепіт, не то шуміння води, що пливла з глибин всесвіту. По кропітному елімінуванні всіх можливих джерел цього „шепоту" та многократній консультації з фізичним науковцем, зацікавленим у первопричині постання всесвіту, вони прийшли до висновку, що радіяція, яку вони відкрили, становить залишки фотонів з великої космічної експлозії в часі народження всесвіту, 12 до 15 більйонів років тому. За це відкриття присуджено їм в 1978 році Нобелівські нагороди.

Рік перед тим д-рові Филипові Андерсонові (в той час професор Принстонського університету) присуджено Нобелівську нагороду з фізики за його наукові досліди в ляборторіях Белла з ділянки т. зв. „solid state". Але коронним досягненням цих ляборторій вважається відкриття відлуння „Великого зудару", яке освітило новим сяйвом слави філософію дослідної праці в ляборторіях Белла та доцьогочасну репутацію їх наукових працівників, зокрема, як одержимих дослідників наукового погранччя, без уваги на можливість практичного застосування одержаних інформацій та відкриттів.

Згідно з існуючими теоріями, всесвіт постійно поширюється та охолоджується з часу „Великого зудару". Його пересічна температура дорівнюється тепер трьом ступеням вище абсолютного нуля (-273.15° Ц.). Ця температура всесвіту лягла в основу заголовку книжки Джеромі Бернштайна: „Three degrees above zero", що вийшла у видавництві Чарлз Скрібнер і сини, до якої відсилаємо всіх читачів, зацікавлених детальніше науково-дослідною працею та винаходами, зробленими в ляборторіях Белла за час їх 59-річного існування.

ВІДВЕРТА РОЗМОВА З ГЕНЕРАЛОМ КҐБ

(В газеті „Комсомольская Правда" 20-го червня надруковане інтерв'ю з колишнім генералом КҐБ Олегом Калуґіним. Передруковуємо його з незначним скороченням у перекладі на українську мову О. Олійник).

I.

Кореспондент: Олегу Даниловичу, як стають резидентом совєтської розвідки в Америці?

Олег Калуґін: — Я закінчив філософський факультет Ленінградського університету, фах — англійська мова. Після університету взяли мене на роботу до КҐБ. В 1958 році поїхав на стажування до Колумбійського університету (ЗСА). Це був перший повоєнний обмін між СССР та ЗСА на хвилі хрущовської відлиги.

Кор.: — Ви були єдиним співробітником КҐБ в цій делеґації?

О.К.: — Далеко ні. Але я хочу відразу попередити, очевидно в нашій розмові такі моменти виникнуть не раз. Є ситуації, в яких я не можу називати цифр, прізвищ, конкретних подій. Я хоча і перебуваю в запасі, але тим не менше я професійний розвідник і маю певні обов'язки перед країною і тією організацією, в якій я працював. Надіюсь, ви мене розумієте...

Так ось. Після повернення із ЗСА я був відразу ж направлений в Комітет по радіомовленню. А потім через вісім чи дев'ять місяців під „прикриттям" Московського радіо поїхав знову в Ню Йорк. Чотири роки я, як мені здається, успішно поєднував журналістську і розвідницьку діяльність.

Кор.: — До речі, ці два види діяльности поєднують всі наші журналісти, що працюють за кордоном?

О.К.: — Ні, звичайно. Серед журналістів не так вже й багато співробітників КҐБ. Інша справа, що багато допомагає нам, виконуючи наші прохання, так би мовити, позаштатно... Ну ось, у 1964 році я повернувся в Союз. Вирішено було замінити мені „дах" на більш надійний. І через рік я повернувся в ЗСА вже з дипломатичним паспортом в якості другого, а потім і першого секретаря посольства СССР у Вашінґтоні. Був заступником резидента совєтської розвідки в ЗСА, а коли резидент виїхав — досить довгий час виконував його обов'язки.

Кор.: — Чим займається совєтський резидент в ЗСА?

О.К.: — Надіюсь, ви розумієте, що про це я зараз можу говорити лише в загальних рисах. В обов'язки резидента входить координація роботи наших аґентурних сіток...

Кор.: — Ви сказали „сіток"?

О.К.: — Так, їх декілька. Розвідувальне управління КҐБ складається з трьох основних підрозділів: політичної розвідки, науково-технічної розвідки і зовнішньої контррозвідки. Кожний підрозділ має свою аґентурну сітку і свої об'єкти роботи. Наприклад, об'єктами зовнішньої контррозвідки є Сі-Ай-Ей, Ф-БІ, Рада крайової безпеки і так далі. А ось Державним департаментом займається вже політична розвідка. Резидент координує працю всіх цих сіток, сортує і аналізує інформацію. Бо в принципі збір інформації, складення прогноз про події, які можуть відбитися й на нашій країні — це основне завдання розвідки. Звичайно ж, що ця інформація береться не тільки з газет. Часто ми її отримуємо й за гроші. В бюджеті КҐБ передбачена відповідна стаття валютних розходів.

Кор.: — За час праці в Комітеті державної безпеки у вас ні разу не виникали сумніви в правоті тієї справи, якій ви служите?

О.К.: — Признатись, перший раз мене цей сумнів відвідав у 1968 році. Я вже тоді виконував обов'язки резидента. З Москви мені прислали телеграму про те, що завтра відбудеться вторгнення військ країн Варшавського Пакту в Чехо-Словаччину. Давалась установка приготуватись до можливої неґативної реакції, деякі дрібні інструкції і вказівка познайомити з цим посла. Я був шокований. Приблизно така ж реакція була й у нашого посла Добриніна. А одночасно ж в моєму розпорядженні були абсолютно надійні документи американської розвідки, Пентаґону, Державного департаменту, які підтверджували, що ніякої участи ні Сі-Ай-Ей, ні інші американські відомства в підготові чехословацьких подій не брали. Більше того, вони були навіть захоплені зненацька маштабами того, що діялось. І я, як резидент, інформував своє керівництво щодо вторгнення. Але найбільш неймовірне, коли я через рік приїхав у відпустку до Москви, то довідався, що керівництво КҐБ розпорядилося нікому не показувати мої послання і знищити їх.

Закінчення буде.

Анна Галя Горбач

УКРАЇНСЬКА УЧАСТЬ В 90-МУ КОНҐРЕСІ НІМЕЦЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ МИРЯН

I.

Завдяки ініціятиві канцелярії Блаженнішого Владики Мирослава Любачівського в Римі, що втримує добрі зв'язки з різними католицькими організаціями та особистостями, між якими є також Центральний комітет німецьких католиків, до Берліну на 90-ий мирянський конґрес, що проходив під назвою „Католікентаґ", була запрошена католицька делеґація з України.

Делеґація прибула 23-го травня вранці на східньоберлінський двірець Берлін-Ліхтенберґ у складі двох владик — єпископ Филемон Курчаба та єпископ Софрон Дмитерко, — трьох священиків — отці Ярослав Чухній зі Львова, Михайло Волошин з Дрогобича та Михайло Гаврилів з василіянського Гошівського монастиря, двох сестер монахинь — Оксана Сенюк від чину Сестер Василіянок та Діоґена Терешкович від чану Сестер Служебниць, та трьох мирян — Іван Гель, голова Комітету захисту Української Греко-Католицької Церкви, Іван Ґречко — уповноважений львівського філіялу Руху в справах свободи совісти та релігії та Леся Крип'якевич, художниця, що бере активну участь у відбудові Греко-Католицької Церкви в Західній Україні. З діяспори прибула чимала делеґація владик, священиків та мирян з Риму, Блаженніший Владика Іван Любачівський, канцлер д-р Іван Дацько та пресова референтка синоду єпископів Соня Глутковська з Мюнхену, Владика Кир Платон Корниляк, якому підлягає греко-католицьке душпастирство в Берліні, владики Гринчишин з Франції, Міклош з Югославії, Лостен з ЗСА, отці декан Когут та Марторель, душпастир Мюнхену о. М. Мольчко, та Сестра Касіяна, що прибули з великою групою молоді, та о. Богдан Пушкар, працівник радіостанції „Благовість" з Бельгії, богослов д-р Михайло Демид, хор „Україна" та ансамбль „Орлик" в Великобританії та інші.

Організаційним координатором українських учасників був богослов Марко Томашек, що керує відділом Східньої Европи у відомій допомоговій організації Церква в потребі. Конґрес, що проходив під гаслом „Як на небі, так і на землі", мав широкий діяпазон тематики. Він охоплював кілька центральних багатогранних тем, що творили зміст виступів окремих днів. Четвер, перший день зайнять, після святочного відкриття — Молебня в середу вечір, був виповнений програмою, що мала відношення до гасла „Зазнати неба". П'ятниця ішла під гаслом „Пізнати знаки часу", а субота під гаслом „Відновити обличчя землі".

У цих рамках відбувалися різні форуми, на яких виступали по кілька доповідачів, відомі особистості з церковно-релігійного, наукового та суспільно-політичного життя не тільки Німеччини, але також сусідніх країн, України та країн так званого Третього світу. Попри ці зайняття популярно-наукового та суспільно-політичного характеру йшли у різних залях велетенського ярмаркового комплексу міста Берліну різні імпрези, зустрічі, дискусії, так звані „воркшопи", себто робочі семінари, виступи ансамблів з усіх кінців світу. У виступах німецьких промовців, чи то церковних, чи мирянських чи політичних кіл, у реакції учасників, між якими переважала німецька молодь з обох Німеччин, була відчутна глибока вдячність Небесному Провидінню за відкриті кордони, за можливість зустрічі не тільки німецьких католиків з обох республік, але також з християнами Сходу Европи, що в час, коли проєктовано цей конґрес — було ще немислимим. Останній конґрес західньонімецькі католики могли відбути зі своїми східніми братами у Берліні 1958 року. Відкритому зацікавленню західньонімецьких католиків життям своїх східньоевропейських братів-християн завдячує і українська частина чималу дозу уваги українській проблематиці, що її вже від десяти років обговорюють на сторінках католицької та загальної преси.

У перший день конґресової праці, в четвер по полудні на сцені, де недалеко розташувалася „Вселенська Церква", представники українців-католиків мали змогу виступити й представити перед зібраною публікою тези про сучасний стан Української Греко-Католицької Церкви в Україні. Виголосив ці тези отець канцлер І. Дацько з Риму. Наші владики з України Курчаба та Дмитерко, але також ієрей о. Михайло Гаврилів, сестра служебниця Діоґена могли сконкретизувати положення, розказати дещо про сучасний стан і працю, яку слід долати, головно, щоб забезпечити катехізацію молоді. Іван Гель мав нагоду звернути увагу на нерозв'язані проблеми в Україні й пробуджувальну роботу серед населення. Ці виступи перейшли згодом у приватні розмови та інтерв'ю, що їх давали члени делеґації з України різним представникам преси чи католицьких організацій.

Про мистецьке обрамлення цього першого виступу української делеґації подбав хор „Україна" під дириґентурою Євгена Задарка. Того ж дня прибув з Англії ансамбль „Орлик", що рівно ж виступав під час різних форумів, де йшлося також про українську тематику. Церква в потребі підготовила інформативну виставку про нашу Церкву.

У п'ятницю по полудні відбулася у базиліці св. Івана в Берлін-Кройцберґ архиєрейська літургія, в якій взяло участь сім наших владик, низка священиків. Диtermoнував о. декан Павло Когут з Франції, вияснення літургії для німецьких віруючих, де також переважала молодь, давав о. декан Касанова-Марторель з Гамбурґу. Пристрасну проповідь, в якій висловив свою радість з приводу прибуття владик з України та відродження нашої Церкви на рідних землях, виголосив о. фан Страатен, керівник організації Церква в потребі. У його проповіді однак звучала і чимала жура з приводу кризи серед священичого доросту в Західній Европі та зматеріялізовання суспільства, що занедбує християнські вартості. Між священиками, які співслужили, були архимандрит Любомир Гузар з Риму та архимандрит Сергій Келеген з Канади, що перебуває останнім часом в Кестон коледжі в Англії, де він перебрав відділ церков Східньої Европи. До літургії співав могутньо, виказуючи високий мистецький рівень, хор „Україна" з Мюнхену та Штуттґарту.

Закінчення буде.

Музей — наша гордість

Найперше хочемо подякувати дуже щиро усім шановним нашим добродіям, які, відвідуючи наш музей складали пожертви на цілі музею і бібліотеки у Стемфорді, Конн. Також щиро дякуємо усім жертводавцям, які з нагоди одержання різдвяних карток прислали на цілі музею щедрі датки.

Різдвяні картки, які видає наш музей, це репродукції з оригіналів, що є власністю нашого музею.

При цій нагоді хочемо поділитися з нашими добродіями і приятелями музею про дальший ріст музейних експонатів та збільшення нашої бібліотеки.

Заповіджений в нашому попередньому повідомленні музей Карпатської України вже є дійсністю. Його відкрив опікун музею Владика Василь Лостен коротким словом, а також директор музею д-р Василь Ленцик, який подякував Любі Волинець, кураторці музею і її співробітникам дияконові, тепер вже священикові Ігореві Міджакові та дияконові Вейнарові за гарне влаштування музейних експонатів. Особлива подяка належиться, очевидно, ініціяторці музею Карпатської України Зірці Ґренджі-Донській-Данилюк.

Зірка Данилюк постійно продовжує збирати експонати, які будуть доповнювати вже зібрані експонати.

До музею були даровані такі експонати за минулий час: Братство УПА з Огайо в особі його голови Івана Оліяра передало до музею архів Братства та модель пам'ятника колишнім членам УПА роботи мистця М. Черешньовського. Іван Оліяр при цій нагоді передав чек на суму 500 долярів від Комітету Опіки над пам'ятником Колишніх Вояків УПА в Клівленді.

Анна Наконечна, вдова по ісповіднику віри о. Осипові Наконечному, діячеві громадському Отинії, капелянові УПА та священикові підпільної УКЦеркви (помер 1959 р.) передала деякі предмети гуцульської різьби та гарну вишивану сорочку зі села Волківці над Дністром (Борщівщина).

Покійна вже пані Залітач, вдова по о. Миронові Залітачеві, передала в спадку образи, які призначила для музею в Стемфорді у своїй останній волі. Отець Мирон Залітач був одним з піонерів нашого релігійного і культурного життя в Америці і одним із головних діячів при заснуванні українського музею і бібліотеки в Стемфорді разом з першим директором музею о. Львом Чапельським.

Д-р Роман Смик також не забуває про наш музей. Він передав до музею образи роботи відомого співтворця стрілецької пісні Льва (Льоня) Лепкого, а саме чотири євангелисти. Д-р Роман Смик передав також до бібліотеки рукописні літургічні книги о. Сендецького, яких пок. о. Сендецький вживав на скитальщині.

Петро Пиртей з України подарував нам гарні оригінальні космацькі писанки від Ганни і Дмитра Бобяків з Космача.

Дуже багато цінного матеріялу до нашого архіву і бібліотеки пересилає нам мґр Орест Городинський з Чикаґо. Марія Король передала до бібліотеки річники журналу „Пчілка" (1922-1932), який радаґував Павло Кукуруза, видатний культурний діяч на Закарпатті, на еміґрації і Америці (помер 1978 р.).

Анна Любинська подарувала в пам'ять пок. мужа о. Льва два гарні образи роботи Михайла Осінчука: образ св. Ольги і св. Володимира. Це дуже цінне доповнення до великої збірки праць покійного видатного іконописця — маляра Михайла Осінчука. Це свого роду каплиця з рухомим іконостасом.

Завдяки дбайливости про наші культурні цінности опікуна музею Владики Василя Лостена та інших добродіїв, які не тільки щедрими датками уможливлюють втримати величавий будинок музею, але також своїми експонатами збагачують скарби нашої культури, наш музей може далі успішно служити своїм і чужим.

Музей у Стемфорді відвідує тепер багато гостей з України. Була у нас молодь зі Львова, яка була захоплена музеєм. Окремо і групами відвідують старші і молодші. Останньо мали групу сеніорів з Філядельфії, яка під проводом енергійної Д. Горбачевської мала змогу перебути приємно майже цілий день в Стемфорді.

Всіх ми сердечно вітаємо і вдячні за пам'ять про ці наші культурні, найстарші такого роду установи в Америці. Особливо вдячні ми за фінансову допомогу. Не маємо змоги кожному особисто подякувати, але список жертводавців помістимо в нашому епархіяльному часописі „Сівач".

Д-р Василь Ленцик,
директор музею

Закінчився дитячий табір на Союзівці

У суботу, 28-го липня, в очах дітей можна було прочитати і радість від зустрічі з родичами після двотижневого перебування поза домом і сум від майбутньої розлуки на цілий рік з друзями, бо саме цей день був останнім днем перебування дітей в таборі на Союзівці.

З 14-го до 28-го липня 45 дітей віком приблизно від семи до 12-ти років провели там час цікаво і корисно. Перед приїздом до табору багато дітей не говорило по-українськи, але під час цих двох тижнів вони навчилися української мови. І нічого дивного: програма включала дискусії на теми української історії, географії, культури, виготовлення української кераміки, вишивки, писанок, короткі лекції на релігійні теми. Сестричка-комендант Ольга Брожина, якій асистувала Мар'янка Гаврилюк разом ще з шістьма братчиками і сестричками, дбайливо розвивала також фізичну заправу дітей, організуючи їм плавання, ігри у футбол, теніс та відбиванку, а також збагачуючи своїх маленьких таборовиків новими цікавими враженнями від відвідин Нюйоркського стейтового музею в Олбані, прогульок на збір чорниць, ватри.

Діти і їхні опікуни на сцені „Веселки" після програми.

Чимало здібних дітей змогли проявити себе на показі талантів, який відбувся посеред тижня, а потім в останній день в присутності родичів. Це було справжнім святом маленьких „артистів", які в народних строях виходили на сцену. У виконанні всіх дітей дружно звучали пісні, але були серед них і солісти. Деякі з дітей заздалегідь готувалися до виступу і спеціяльно привезли зі собою інструменти. Сольо на бубні виконав Адріян Байрамджі, на флейті Тереса Райт, на трубці — Крис Словн. Своє вміння гри на фортепіяні показали Ґеня Благітка, Марія Павлик, та Ґеньо Котлярчук. А вірші продеклямували Адріяна і Татяна Флис, Христина і Петро Брожина, Андрій Бакай та Павло Шрам. Показ дитячих талантів був закінчений оригінальним виступом здібної Ґені Благітки, яка з добрим відчуттям і знанням модерних ритмів виконала вправи з батоном, чим викликала щирі оплески всіх присутніх.

У заключному слові сестричка-комендант О. Брожина прощалася з дітьми і всіма сестричками і братчиком, що помагали їй, а Олександер Благітка, головний касир УНСоюзу, в імени цієї організації, дякував їм всім за чудову опіку.

З гордістю маленькі таборовики приймали подарунки, які були роздані від УНС, а також копії таборової газети, зробленої дітьми під час табору. Багато з них домовилися зустрітися через рік і продовжувати товаришувати. А дружба, зав'язана в такому віці, часто триває ціле життя.

Галя Колесса

Новацький Табір

Срібний Гриб

ПРИВІТ РЕДАКЦІЇ ЩОДЕННИКА „СВОБОДА"

15/VII/90 до 29/VII/90

на Оселі Батурин — Станиця Монтреаль

Квебек, Канада

Св. п. д-ра Р. Олесницького

У неділю, 15-го липня 1990 року, по тяжкій недузі відійшов у засвіти д-р Роман Олесницький, адвокат і громадсько-політичний діяч.

Р. Олесницький приїхав до З'єднаних Стейтів Америки в 1937 році на підставі контракту з тодішнім урядом Польщі, як працівник торговельного консуляту в Ню Йорку.

Після свого приїзду, він негайно нав'язав стосунки з представниками української громади в Ню Йорку, а саме: д-ром Лукою Мишугою, тодішнім головним редактором „Свободи", Дмитром Галичином, головою УНСоюзу, ред. Володимиром Душником і адвокатом Михайлом Пізнаком.

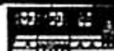
Св. п. Р. Олесницький

Праця Р. Олесницького на американському континенті була многогранною. Знаючи добре англійську мову, він працював в Українському Конґресовому Комітеті, писав меморіяли в обороні української справи до речників американського й інших урядів, а під час перебування д-ра Душника в Бразилії — він редаґував „Український бюлетень", а для „Прологу" і для НТШ, якого він був членом, робив переклади на англійську мову.

Після нострифікації адвокатського диплому, Р. Олесницький відкрив свою адвокатську канцелярію в Ню Йорку, а після переїзду до Кергонксону, Н. Й., продовжував працювати адвокатом майже до кінця туземного життя, аж поки затяжна хвороба не прикувала до ліжка.

Він був одним з основоположників 19-го Відділу УНСоюзу ім. Дмитра Галичина й довголітнім його головою, а відтак почесним головою.

Відійшов у Засвіти суспільно-громадський діяч, з великим знанням минулого нашого народу, який посвячував безінтересовно свій час і досвід для добра загальної української справи. Пам'ять про нього залишиться між нами на довгі роки, а американська земля нехай буде йому пухом.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Лідія Яців переслала до Фонду Катедр Українознавства 10,000 дол. у світлу пам'ять свого чоловіка бл. п. мґра ПЕТРА ЯЦЕВА, визначного мецената українських студій в Гарвардському університеті.

Цим княжим даром Л. Яців доповнила уже існуючий бібліотечний фонд для україніки в Гарварді ім. Петра і Лідії Яцевих до 20,000 дол.

Щиро дякуючи Лідії Яців, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив бл. п. мґра Петра Яцева вічним спокоєм і радістю.

Головна Екзекутива
Фонду Катедр Українознавства

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ

СВ. П.
СТЕПАНІЇ НАТАЛІЇ ВОРОХ
з дому МАНЬОВСЬКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
в четвер 16-го серпня 1990 р. о год. 6 45 ранку

Про молитви за душу Покійної просять:

муж — СТЕПАН, ДІТИ І ВНУКИ

ПОДЯКА

Відзначаючи другу болючу річницю смерти моєї Найдорожчої Дружини св. п. СТЕПАНІЇ НАТАЛІЇ складаю сердечну подяку приятелям нашої родини, які в часі похоронів, у пам'ять Покійної склали були пожертви на Гарвардський Проєкт, а через недогляд не були поміщені в подяці у першу річницю смерти та у яких я прохаю прощення.

д-р Олександер і Ярослава Ґудзяк	300.00
д-р Юрій і Віра Кушнір	100.00
Степанія Шипула	100.00
інж. Дамян Кордуба	100.00
д-р Роман і Наталія Кравчук	50 00
д-р Богдана Свистун Рівес	50 00
Дарія Цапар Барон з мужем	30 00
проф. Михайло і Омелія Цяпка	30 00
проф. Лідія Бульба	25 00
Зоряна Стахів	25 00
Дарія Будна	20 00
П-во Богдан і Ярослава Жеребецькі	20 00

Ще раз сердечно вдячний за пам'ять і добре серце.

Муж — СТЕПАН з дітьми і внуками

ПОДЯКА

5-го травня відбувся величавий похорон св. п. о. Лева Любинського з участю багатьох священиків на чолі з Владикою Василем Лостеном, який відслужив похоронні відправи сказав прощальне слово і відпровадив покійного священоієрея, мужа і батька на Вічний спочинок на цвинтар Святого Духа.

Я і моя родина складаємо глибоку подяку Владиці і усім тим достойним отцям, які правили священичий Парастас у п'ятницю та усім тим, що лишились на похоронні відправи. Сердечно дякуємо о. В. Пашкові і о. І. Кулішеві за відправлення Панахиди.

Дякуємо о. Є. Шараневичеві за відвідування покійного отця з Св. Причастям під час недуги та за прощальне слово на Парастасі.

Щиро дякуємо комітетові Пресвятої Трійці за щирі вияви співчуття, квіти і за справлення тризни для свого улюбленого пароха. Хай Господь Бог винагородить Вас усіх своїми ласками. Рівнож складаємо велику подяку Управі Союзівки за все добро, що ми зазнали від них.

Особливу подяку складаємо Божому люду, який так чисельно прибув з усіх сторін, щоб попрощати свого духовного батька та зложили жертви на Служби Божі, на церкву св. Трійці — 285 дол., на фонд в пам'ять о. Лева, на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля — 2,813 дол. та на бібліотеку в Римі — 2,200 дол. Ще інші приятелі висилали жертви безпосередньо на Український Музей і Патріярхальний Фонд, за що ми всім сердечно дякуємо.

Щире спасибіг Марійській Дружині в Кергонксоні за Св. Літургію у 40-ий день і за поминальне снідання.

Велику подяку складаємо кузенові Юркові і Христі Навроцьким за відвідини св. п. о. Лева під час лікування і за те, що так багато помогли нам під час наших тяжких днів і були і є дальше моральною підтримкою для нас.

Рівнож висловлюємо нашу найщирішу подяку д-рові Романові і Олі Морозам за сердечне відношення і поради та дякуємо докторові за переведення тризни. Я ще й надалі зазнаю від дорогих панства багато опіки і любови. Хай Всевишній Господь нагородить їх добрим здоров'ям ще на довгі і довгі літа.

АННА ЛЮБИНСЬКА І РОДИНА

Поставмо пам'ятник Г. Китастому!

Минуло шість років з дня смерти бандуриста, диригента, композитора і керівника капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка Григорія Китастого. На жаль, до цього часу ми не спромоглися поставити на його могилі пам'ятник у Бавнд Бруку, Ню Джерзі. Пісні, окрилені Григорієм Китастим, виконують на наших імпрезах різні хори, ансамблі бандуристів та окремі співаки не тільки тут, в діяспорі, але й вже на Україні. Капеля бандуристів ім. Т. Шевченка та Громадський комітет зібрали коло 10,000 долярів, але тих грошей не вистачає, щоб поставити на його могилі пам'ятник.

Мистці Іван Яців та Олег Мороз зробили по сім різних проєктів пам'ятника, величний проєкт створив Микола Голодик з Ню Йорку, постать Гр. Китастого з бандурою подав Дан Статтс з Арізони. Не всі проєкти пам'ятників підходять на могилу — одні через великі кошти, інші своєю величиною, але багато з них могли б бути прикрасою українських міст в пошані композиторові, що творив свої пісні, свою музику українській нації. Ми вдячні нашим мистцям за свої проєкти. Один з проєктів пам'ятника члени комітету вибрали для побудови. Автор його вніс ще деякі доповнення та зміни.

Щоб довести розпочате діло до кінця, Громадський комітет поширено. В ньому є: Олексій Шевченко — голова, а членами Мирослав Гнатюк, Петро Гончаренко, Олексій Коновал, Віктор Китастий, Микола Дейчаківський, Борис Кекіш, Ігор Махлай, Володимир Баран, Петро Китастий, Валентина Родак, Микола Чорний, Іван Драч, Ірина Завадівська та Іван Фатенко.

Комітет звертається з щирим проханням до всієї української громади допомогти своєю пожертвою поставити пам'ятник Григорієві Китастому — авторові пісень „Вставай, народе", „Карпатські січовики", „Марш" і „Гимн ОДУМ-у", Нагадай, бандуро", „Не шкодую за літами", „Гомін степів", „Пісня про Тютюнника" та багато інших.

У 1980 році фундація ім. Івана Багряного у співпраці з музичною секцією УВАН видала „Збірник на пошану Гр. Китастого" до 70-річчя з дня народження, а тепер хоче включитися в побудову пам'ятника. Пожертви шліть на Капелю бандуристів або на фундацію Багряного, обоє звільнені від податку, з зазначенням, що Ваша пожертва призначена на будову пам'ятника Гр. Китастому, на такі адреси: Ukrainian Bandurist Chorus, P. O. Box 12129, Detroit, Mich. 48212; Bahriany Foundation, 505 Rolling Hill Rd., Bridgewater, N. J. 08807.

Хор „Дніпро" та ансамблі „Веселка" і „Чорноморці" в Бразилії

Після успішних концертів по Південній Америці хор „Дніпро" і танцювальні ансамблі „Веселка" і „Чорноморці" з Канади прибули до Бразилії.

У п'ятницю, 20-го липня, виступали в кіно „Луз" міста Уніон да Віторія з нагоди сторіччя цього міста. В суботу, 21-го липня, гості з Канади виступали в Клюбі „Полтава" у Куритибі. Програма концерту була цікава і різноманітна, і публіка з захопленням нагороджувала молодих виконавців довгими невгаваючими оплесками. Левко Давида коротко привітав артистів з Канади та відкрив цей вечір.

Концерт почався танцем „Привіт", а потім „Кубанський танок". Сопрано Оксана Рогатин-Макогон, солістка Канадської Опери заспівала пісню „Донецькі ночі" муз, І. Шамо, а потім хор „Дніпро" заспівав пісню „Материна вишня" муз. А. Пашкевича, дует „Десна", Павло Бігун та Волтер Шелегей гарно заспівали пісню „Пісня з України". Мішаний хор „Дніпро виконав „Вечірню пісню з Волині" муз. Л. Яшкевича, а потім знову виступила співачка Оксана Рогатин-Макогон, яка проспівала пісню „Волиняночка". Танцюристи ансамблю „Веселка" виступали із танцем, а потім хор „Дніпро" виконав ще пісню „Січові стрільці" муз. М. Колесси і М. Гнатишина. Після перерви слідували інші точки програми. На закінчення програми усі разом заспівали гимн „Ще не вмерла України". Куритибська громада із подякою обдарувала артистів квітами. Єпископ Єфрем Кривий, епарх українців католиків Бразилії сердечно подякував виконавцям та в імені куритибської громади побажав дальших успіхів.

Хор „Дніпро" зорганізовано 1930 року при відділі Українського Національного Об'єднання у Судбурі, Канада. Сьогодні це один з найбільше діяльних хорів на терені Північної Америки. Цей концерт був поважним культурним досягненням. Він залишив в учасниках милий і тривалий спомин. Це був концерт шедеврів українського співу, виконаний професіоналістами, який не лише полонив, але й зумів підняти усіх нас на дусі, об'єднати нас, виявити всю майстерність, красу і велич нашої культури. Танці цікавилися чудовим хореографічним багатством та були переплітані досконалими виступами окремих солістів. Присутні часто, ще в середині точки, нагороджували виконавців спонтанними вибухами оплесків. Усі виконавці в кожній точці виступали в гарних народніх строях, відповідно достосованих до теми танцю.

Однак найважливішим пережиттям цього вечора було ствердження життєдайної насолоди і радости, яку знаходить оця наша молодь не тільки у виконанні пісень чи танців, але до глибини душі переживає його.

Після концерту в клюбі „Полтава" відбулась перекуска та прощання з гістьми з Канади, що мусіли вихати з виступом до міста Прудентополя. Сподіваємося, що після виступів хору ім. О. Кошиця із Вінніпегу, „Веснівки" і „Калини" з Торонто та „Дніпра", та ансамблів „Веселка" і „Чорноморці" з Судбурі, Канада, будемо мати більше нагоди вітати серед нас в Бразилії амбасадорів української культури Північної Америки. До побачення та до наступної зустрічі, дорогі земляки.

Корнелій Шмулик

Появився...

(Закінчення зі стор. 1)

ву" є стаття Михайла Брайчевського „Думки про розвиток української державности". У відділі „Спогади" є стаття Ярослава Рудницького про забутого видатного історика України Михайла Антоновича, а також продовження спогадів Миколи Василенка. Відділ „Дискусія" містить вийнятково актуальну статтю Юрія Книша „Українське середньовіччя в совєтській історіографії доби М. Горбачова". „Ін меморіям" містить статтю Володимира Жили „Президент Микола Андрійович Лівицький".

У цьому числі „Українського Історика" вийнятково багата наукова хроніка з такими матеріалами: „Ювілейна наукова конференція: 90-ліття проф. О. Оглоблина", „Відзначення 25-ліття „Українського Історика", „80-ліття Юрія Бойка", „Академічна комісія для вивчення творчости М. Грушевського", „Міжнародна Асоціяція Україністів", „Відновлена діяльність НТШ у Львові" і інші. Також у членах Редакційної колегії знаходимо першого історика з України Сергія Білоконя, члена УІТ і видатного історика української культури і архітектури.

Передплата тому 26-го за 1989 (два випуски VI, ч. 1-3 і 4) виносить 30 дол. Її можна вносити до представництва „Українського Історика" в Америці, Канаді і Європі. Замовлення і добровільні датки просяться надсилати до: „The Ukrainian Historian", P.O.Box 312, Kent. Ohio 44220 і в Канаді: „The Ukrainian Historian", P.O.Box 95, Etobicoke, Ont. M9C 4V2, Canada.

Будуємо...

(Закінчення зі стор. 1)

Зі захопленням наші гості розповідають як правильно у гуцульському стилі буде виставлена ця церковця і парафіяльний дім, а опісля мають ще у пляні збудувати „гражду", бо місця доволі. Для затримання стилю навіть паркувальна площа буде позаду, щоб не нищити вигляду церкви.

Вислухавши всіх плянів, у нас насувається до членів комітету питання чи зможуть вони зібрати на цей проєкт достатню кількість грошей і чи доцільно ставити ще одну нашу церкву. Тут обоє члени комітету, а особливо М. Ставничий, який є рівночасно членом Корпорації святої Тройці помісної української католицької церкви, що заснувалася ще у 1978 році, мають десятки переконливих аргументів, чому є доцільно перевести в життя такий задум, який був схвалений від початку створення цієї парафії.

Довідуємося, що парафія не легко зібрали поміж собою потрібну суму на закуп землі, а тепер мають вже на руках майже половину гроша для будови церкви. Вони бачать, що українська громада в околиці Вашінгтону з уваги на те, що у столиці працює щораз більше українців, росте, а не меншає. М. Ставничий стверджує, що за 30 років його перебування у Вашінгтоні українська громада зросла вдесятеро, бо там умовини праці є сприятливі для молодих професіоналістів. Також зросла кількість дітей.

О. Лев знову підкреслює, що останні події в Україні тільки сприяють їхнім плянам, бо молоді українці, які масово тепер роз'їжджають по Україні, вертаються повні ентузіязму та охоти до праці в українському середовищі. Це ті молоді, каже вона, які готові допомогти їй у збірковій акції, яку вона саме розпочинає. А акція вже в русі. Видруковано біля 20,000 примірників чепурної брошурки, де для жертводавців є відразу приготовані відповідні заяви у двох мовах і тепер вони розсилають їх в українську громаду, яка, вони надіються, відгукнеться щиро і щедро та допоможе побудувати цю гарну церковцю, що буде пишатися коло столиці ЗСА.

Адреса, куди можна висилати пожертви: Holy Trinity Particular Ukrainian Catholic Church, P.O.Box 4214, Colesville Branch, Silver Spring, Maryland 20914.

Ми почали вже будову, — каже на закінчення М. Ставничий, а як Бог допоможе будову може на Різдво, а напевно на Великдень вже у нашій церкві святкувати!

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Відбулося відкриття 21-ої спортової школи „Чорноморської Січі"

Глен Спей, Н.Й., 29-го липня (О.Т.) — „Тут на оселі УБС „Верховина" відбулося 21-ше з черги відкриття Спортової Школи „Ч. Січі", вишкіл в якій проходитиме протягом чотирьох тижнів. В часі відкриття „С.Ш." кількість учасників становила понад 80 юначок і юнаків, в наступних трьох тижнях прибудуть досі незголошені діти, які побували в пластових і сумівських таборах.

Як і в попередні роки, учасники приїхали з різних стейтів Америки, один український юнак з Японії, де нині перебуває разом з батьками, і один з Англії. У проводі та інструкторському складі в більшості працюють досвідчені й випробувані на протязі років „С. Ш.", фахівці, поруч яких набувають досвіду молодші спортовці, студенти коледжів, колишні учасники вишколу. Дуже відрадно, що в цьогорічному інструкторському складі працюють також кандидати в майстри спорту з вищою освітою з України: Юрій Колб з Ужгороду і Андрій Кордіяк зі Львова. Ще кілька років тому про щось подібне не могло навіть приснитися... Керівниками „С.Ш." по два тижні є М. Стебельський і О. Твардовський, писаркою і медичною сестрою М. Бокало.

Щоденні вишкільні програми розпочинаються о 9-ій год. ранку, коли учасники вже після пробігу, руханки, піднесення прапорів і денної присяги та сніданку на діловий збірці зголошуються до своїх інструкторів, з якими відходять на відповідні спортові бази. Теоретичні і практичні лекції проводяться протягом цілого дня з кількома перервами на відпочинок, обід і вечерю і закінчуються о 10-ій год. вечора — останні дві години показом спортових або розвагових фільмів чи розваговими самодіяльними програмами, що їх влаштовують учасники під керівництвом професійної учительки.

Протягом чотирьох тижнів відбудуться теж спортові зустрічі із сусідніми американськими таборами. Плаваки і легкоатлети „С. Ш." візьмуть участь в Українських Спортових Ігрищах Молоді на оселі СУМ в Елленвілі.

„Молодь України" згадала про плян поїздки збірних УСЦАК в Україну

Київська газета „Молодь України", орган Центрального Комітету ЛКСМУ (МДС), в числі з 8-го липня помістила інтерв'ю кореспондента Миколи Моторного з Юліяном Кордіяком про поїздку ФК „Карпати" до ЗСА. Подаємо це інтерв'ю так, як воно поміщене, під заголовком „Карпати" на стадіонах Америки".

— Ю. Кордіяк: — З перших днів існування футбольного клюбу „Карпати" в мене визріла думка встановити контакт з українською діяспорою. Зусилля увінчалися успіхом. Після численних листувань та телефонних переговорів домовилися про турне основного складу „Карпат" містами східної частини США. Після квітневих відвідин США львівськими юніорами поділилися фінансові та організаційні питання. Поїздка мала, і про це ми говорили давно, не лише спортивний характер. Адже вперше за десятки років представники західноукраїнських земель побували в гостях в американських українців. Раніше подібного не було. Візита „Карпат" до Америки стала для місцевих клюбів додатковим стимулом для їхнього розвитку, ширшим охопленням українців фізичним гартом, заняттями спортом. Саме про це, радіючи, говорили під час зустрічей з нами місцеві спортивні діячі Ігор Чижович і Богдан Сірий з Філадельфії, Мирон Дахнівський і Леонід Скороход з Чікаго, Іван Росул з Клівленду, Християн Шалай з Дітройту. Зустрівши нас у вашінгтонському аеропорті, організатори турне — представники клюбу з Філадельфії — відразу запропонували невелику екскурсію американською столицею з відвідинами пам'ятника Т. Г. Шевченкові. Бурхливі події першої половини XX століття розкидали українців у різні куточки планети. Та вони вірно і безкорисно люблять Україну. Перебуваючи на еміграції, організували спортивні товариства на зразок передвоєнних, що були у Львові, Станиславі, Тернополі, Дрогобичі, зберігаючи давні національні спортивні традиції. На думку місцевої української діяспори, ця візита стане початком взаємної співпраці на користь українського спорту. І скрізь, де тільки виступали наші хлопці з емблемою „Електрона" на футболках, їх приймали гостинно.

М. Моторний: — Юліяне, з якими командами зустрічалися „Карпати"? Як закінчилися ці поєдинки?

Ю. Кордіяк: — Перший матч відбувся у Філядельфії. Футболісти місцевої команди, які працюють і вчаться, тренуючися лише двічі на тиждень, не вчинили належного опору „Карпатам". Ми виграли з рахунком — 7:3. Наступну зустріч провели зі збірною українських клюбів США. До перерви авдяки надійній грі воротаря господарів Ярослава Тайжівського (має бути Дахнівського — О.Т.) рахунок не було відкрито. Лише після того, як Ярослав сів на лаву запасних, львівські нападники забили три м'ячі. На матчі збиралися тисячі глядачів. Святкова атмосфера прийому „Карпат" була у всіх містах маршруту, що пролягав через штати Пенсильванія, Мішіген, Індіяна, Ілліноїс. Понад 2.5 тисячі миль ми проїхали мікроавтобусами, які безкоштовно надав для цього місцевий бізнесмен Іван Гиннянський, вихованець з Галичини. У Чікаго проти „Карпат" грала збірна місцевих українських клюбів. Ми виграли 5:2. У Клівленді обіграли збірну штату Огайо 6:1, а в Дітройті організатори запросили канадську команду „Віндзор Вілс". Та канадці, підсилені місцевими спортсменами все таки зазнали поразки 0:2. У цих п'яти матчах найбільше голів забили Роман Лаба, Володимир Шаран, Руслан Забранський, В ячеслав Лендел.

М. Моторний: — Подейкують, що Лендел з вами не повернувся до Львова...

Ю. Кордіяк: — Дійсно, він зустрів у Чікаго приятелів, які виїхали туди зі Львова. Вони запропонували В ячеславу пограти до кінця сезону в одному з місцевих клюбів. На жаль 27-річний Лендел не попросив згоди керівництва „Карпат", прийнявши рішення самостійно. Та не будемо заздалегідь чіпляти хлопцю ярликів.

М. Моторний: — Як місцева преса зустріла приїзд українських футболістів?

Ю. Кордіяк: — Місцеві газети (як українські, так і англомовні) привітно ставилися до „Карпат", розповідали про команду. Відзначали добру гру, хорошу технічну підготовку окремих гравців. Хоч ми у Львові й не задоволені результатами клюбу в чемпіонаті країни серед команд другої ліги.

М. Моторний: — Хто організував поїздку „Карпат" за океан?

Ю. Кордіяк: — Турне до США організував КМО України на кошти футбольного клюбу „Карпати". Керівником делегації був депутат Львівської обльради Йосип Лось.

М. Моторний: — Чи можливе турне українських команд США, скажімо за маршрутом Київ-Вінниця-Тернопіль-Рівне-Львів-Чернівці-Ужгород?

Ю. Кордіяк: — Важливою стала зустріч з керівниками Українського спортивного центру Америки і Канади (тобто УСЦАК — О.Т.) Мироном Стебельським і Омеляном Твардовським. Саме на цій зустрічі йшлося про організацію турне збірної українських клюбів США, містами Західної України весною 1991 року і святкування в цьому часі 80-річчя СТ „Україна", започаткованого у Львові. Вважаємо, що ця подія має бути відзначена, як велике культурно-спортивне свято за участю не лише спортивних організацій, а й усієї громадськості республіки. Ми просимо „Молодь України" стати інформаційним центром підготовки до 80-річчя СТ „Україна", проведення турне футболістів української діяспори: Якщо серед читачів „Молоді України" є люди, які володіють архівними матеріялами або спогадами членів СТ „Україна", просимо відгукнутися. Надсилайте свої матеріяли до редакції на адресу: 252047, м. Київ — 47. „Молодь України".

ЗГІДНО ІЗ ТВЕРДЖЕННЯМИ аналітиків вакаційної індустрії американці побоюються можливості рецесії і тому стараються якнайменше видавати грошей на цьогорічні вакації. Замість замовляти приміщення у готелях вакаційних місцевостей, люди таборують під шатрами на власному харчуванні тільки щоби заощадити на видатках. Офіційні чинники вакаційної індустрії вважають туризм дуже чутливим барометром загального відчуття добробуту і тому його упадок на їхню думку є раннім попередженням можливих економічних проблем. Не менш важливим додатком до проблем вакаційної індустрії є гостре піднесення цін на бензину впродовж останніх днів з приводу окупації Кувайту військами Іраку, як також і піднесення цін на пасажирські квитки летунськими лініями.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

ТЕНІСОВІ та ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

на СОЮЗІВЦІ

в днях від 31-го серпня до 3-го вересня 1990 року

(Labor Day Weekend)

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ на РІК 1990

і за чаші

УНСоюзу, Союзівки, Свободи, (в тому пропам'ятна чаша інж. Б. Рака, д-ра В. Гука і Я. Рубля), Українського Тижневика і п-ні Марії Душник

та грошові нагороди

в поодинокій грі:

ЖІНОК І ЖІНОК (35 р. і вище), ЧОЛОВІКІВ, мол., СЕНЬЙОРІВ (35-44), СЕНЬЙОРІВ (45 і 55), ЮНАЧОК, ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.).

Зголошення до змагань враз із вписовим по $15.00 приймає

MR GEORGE SAWCHAK
7828 Frontenac, Philadelphia, Pa. 19111

до 22-го серпня 1990 р. Зголошення одержані після 22-го серпня не будуть взяті до уваги турніровою комісією.

ТУРНІРОВА КОМІСІЯ:

Р. Ракочий, ст., З. Снилик, Ю. Савчак, д-р З. Матківський, Ю. Попель.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ятниця, 31-го серпня — год. 1-ша по пол. на Союзівці: елімінаційна рунда чоловіків. Змагуни, які мусять змагатися в цій рунді одержать окремі повідомлення від проводу турніру **до суботи, 25-го серпня.**

Субота, 1-го вересня — год. 8:30 ранку на Союзівці
чоловіки і сеньйори 35 р. і 45 р.,
год. 1-ша — юнаки, юначки і жінки;
год. 3-тя — сеньйори 55 р.

Час та місце дальших змагань назначить провідник змагань Ю. Савчак.

Змагуни групи чоловіків, вильосовані до елімінаційної рунди на п'ятницю, які не зможуть приїхати в цей день, як рівнож ті, що відпадуть в елімінаційних, можуть змагатися в групі переможених.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційнім листку.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

Субота, 1-го вересня, о год. 11:30 вранці за ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК та ТРОФЕЇ І НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ у слідуючих конкуренціях для дівчат і хлопців:

Хлопці/Мужчини			Дівчата/Жінки	
		ІНДИВІДУАЛЬНІ		
Число конкуренції	Вік		Вік	Число конкуренції
1	13/14	100 м. змінний	13/14	2
3	15 і вище	100 м. змінний	15 і вище	4
5	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	6
7	11/12	25 м. довільний	11/12	8
9	13/14	50 м. довільний	13/14	10
11	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	12
13	10 і нижче	50 м. довільний	10 і нижче	14
15	11/12	50 м. довільний	11/12	16
17	13/14	50 м. горілиць	13/14	18
19	15 і вище	50 м. горілиць	15 і вище	20
21	10 і нижче	25 м. горілиць	10 і нижче	22
23	11/12	25 м. горілиць	11/12	24
25	13/14	50 м. грудний	13/14	26
27	15 і вище	50 м. грудний	15 і вище	28
29	10 і нижче	25 м. грудний	10 і нижче	30
31	11/12	25 м. грудний	11/12	32
33	13/14	100 м. довільний	13/14	34
35	15 і вище	100 м. довільний	15 і вище	36
37	10 і нижче	25 м. метелик	10 і нижче	38
39	11/12	25 м. метелик	11/12	40
41	13/14	50 м. метелик	13/14	42
43	15 і вище	50 м. метелик	15 і вище	44
		ГІНЦІ		
45	10 і нижче	4 x 25 м. довільний	10 і нижче	46
47	11/12	4 x 25 м. довільний	11/12	48
49	13/14	4 x 50 м. довільний	13/14	50
51	15 і вище	4 x 50 м. змінний	15 і вище	52

Змагуни(ки) можуть брати участь у трьох індивідуальних конкуренціях і один раз у гінцях.

Вписове виносить 5 дол. від змагуна(ки).

Змагуни(ки) „Чорноморської Січі", СУМА, „Тризуба" і Пласт Монтреаль мусять зареєструватися до 25-го серпня 1990 року до

„Ч. Січ" — Марія Бокало (201) 382-2223
СУМ — Олена Галькович (201)692-1471
„Тризуб" — Евген Зиблікевич (609) 983-0621
Пласт — Монтреаль — Марія Ґерич-Буссієр (514) 653-4643

Інші змагуни(ки) можуть зареєструватися над басейном у суботу, 1-го вересня, від години 9-ої до 10-ої вранці

Комісія плавацьких змагань: Е. і С. Зиблікевич, М. Бокало; О. Галькович; Я. Гук; М. Ґерич-Буссієр; О. Напора; Е. Солтис; Т. і Л. Калита; Ю. і М. Чатирка; Т. Данилів.

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ

Просимо витяти та вислати разом з оплатою $15.00
(Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище
2. Адреса (по-англійськи)
3. Телефон
4. Дата народження
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь
6. Клюбова принагежність

Чеки виставляти на: KLK, American Ukrainian Sports Club

● РОЗШУКИ ●

Олійника Івана Яковича розшукують родичі з СССР Горенко Павло Іванович та Горенко Сергій Іванович, які мешкають в місті Сочі, Краснодарського краю, вулиця Чабрікова 38, помешкання 124. Батько Олійника Івана Яковича — Олійник Яків Якович прибув до ЗСА в кінці 40-их років, проживав у стейті Пенсильванія і помер 1977 року. **Зголошуватись на телефон (518) 439-61-49** (Albany, N. Y.), **або писати на адресу в Сочі.**

●FUNERAL DIRECTORS●